

Високи представник Кристијан Шмит забранио имплементацију антидејтонских закључака које је усвојила Народна скупштина Републике Српске

Закључци које је усвојила Народна скупштина Републике Српске на 16. посебној сједници 24. и 25. децембра 2024. представљају непромишљен покушај Народне скупштине Републике Српске да створи посебна правила за концептуално и правно негирање принципа Дејтонског мировног споразума, који је темељ за правни оквир Босне и Херцеговине. Свако непоштивање овог споразума довешће у питање стабилност и правни интегритет земље и могућност уравнотежења политичких позиција на поштен и демократски начин. Све док се демократска интеграција у трансатлантску и европску заједницу у потпуности не оствари, међународна заједница не може остати нијема и мора да допринесе очувању међународно договорених принципа Дејтонског мировног споразума (GFAP)) као темеља мултиетничке државе без дискриминације. Будући да је високи представник у складу са својим мандатом коначни ауторитет у погледу тумачења провођења цивилног дијела Дејтонског мировног споразума, он има дужност да дјелује уколико дође до значајног кршења или најави кршења Дејтонског мировног споразума.

У свјетлу ових чињеница, високи представник доноси Налог којим се сваки покушај провођења опасних елемената горепоменутих

закључака, који позивају на дјеловање, проглашава забрањеним и кажњивим по закону. Према томе, од владајуће коалиције у Републици Српској првенствено зависи хоће ли бити законских посљедица или не. Високи представник позива чланове НСРС да размисле о посљедицама таквих поступака и на брзину састављене правно неутемељене мјешавине скупштинских одлука које се односе на конкретно питање. Право на поштено суђење мора бити заштићено загарантованим процедурама и поштивањем владавине права, а не стварањем унилатералних правила.

Основна порука овог Налога је: нико није изнад закона и нико не смије злоупотребљавати закон. Овај Налог не искључује поступање надлежних институција Босне и Херцеговине, које могу предузети одговарајуће радње на основу сопствене процјене.

Међу бројним проблематичним тврдњама садржаним у закључцима НСРС је и идеја да би се скупштинске одлуке унутар мултиетничког ентитета Република Српска могле односити само на једну етничку групу. Такве мјере нису само дискриминаторне, већ су у директној супротности са духом Дејтонског мировног споразума, посебно Анексом 4, односно Уставом Босне и Херцеговине, али и европским нормама. Ови закључци потенцијално могу бити значајна сметња на путу Босне и Херцеговине ка чланству у ЕУ.

Овај Налог ступа на снагу одмах по објављивању на службеној интернет страници Канцеларије високог представника.